

Lastensuojelu Suomessa

LASTENSUOJELUN
KESKUSLIITTO

Lastensuojelu on yhteiskunnan palvelutehtävä, jossa tavoitteena on turvata lapsen tasapainoinen kehitys ja hyvinvointi sekä tukea vanhempien ensisijaista vastuuta kasvatuksessa ja huolenpidossa (lastensuojelulaki). Hyvinvointialueet, Helsingin kaupunki ja Ahvenanmaa vastaavat lastensuojelun järjestämisestä.

Suomessa lakina voimassa oleva YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus takaa jokaiselle lapselle oikeuden suojeluun. Sopimuksen 20. artiklan mukaan: "Lapselle, joka on tilapäisesti tai pysyvästi vailla perheen turvaa tai jonka edun mukaista ei ole antaa hänen pysyä perhepiirissä, on oikeus valtion antamaan erityiseen suojeluun ja tukeen."

Suomessa eli vuoden 2023 lopussa yhteensä **1 022 205** alle **18-vuotiasta**.
(lähde: [Tilastokeskus](#))

Lastensuojelua ohjaavat keskeiset lait

[Sosiaalihuoltolaki](#)
[Lastensuojelulaki](#)

Lastensuojelun avohuolto

tarkoittaa tukitoimia, kuten tehostettua perhetyötä ja perhekuntoutusta, joilla tuetaan lapsia ja perheitä heidän omissa elinympäristöissään. Avohuollolla ehkäistään kodin ulkopuolisten sijoitusten tarvetta.

Vuonna 2023 lastensuojelun avohuollon asiakkaina oli **38 531** lasta.*

Lastensuojelun sijaishuolto

tarkoittaa huostaanotetun tai kiireellisesti sijoitetun lapsen hoidon ja kasvatuksen järjestämistä kodin ulkopuolella. Lapsen sijaishuolto järjestetään ensisijaisesti perhehoitona tai laitoshoidtona.

Kodin ulkopuolelle oli vuoden 2023 aikana sijoitettuna **17 299** lasta (sisältää lyhytaikaiset kiireelliset ja avohuollon sijoitukset).*

Lastensuojelun jälkihuolto

tukee sijaishuollon tai pitkän avohuollon sijoituksen päättymisen jälkeen. Tuki voi olla esimerkiksi apua asunnon, koulupaikan tai työpaikan löytämiseen, taloudellista tukea sekä ihmissuhteiden tukemista.

Vuonna 2023 lastensuojelun jälkihuollossa oli **13 260** asiakasta (1 170 lasta ja 12 090 nuorta).*

Sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut ovat peruspalveluita, kuten lapsiperheiden kotipalvelua, perhetyötä, kasvatus- ja perheneuvontaa sekä päihde- ja mielenterveystyötä.

Ennaltaehkäisevillä toimilla tuetaan lapsen kasvua ja kehitystä esimerkiksi varhaiskasvatuksessa, koulussa ja neuvolassa. Lisäksi monet järjestöt ja muut toimijat tarjoavat matalan kynnyksen apua ja tukea.

*Lähde: Lastensuojelu 2023, THL

Mitä lastensuojelu on?

Lastensuojelun asiakkuus alkaa useimmiten lastensuojeluilmoituksesta.

Mitä tapahtuu lastensuojeluilmoituksen jälkeen?

1. Lastensuojelun sosiaalityöntekijät arvioivat, onko lapsi kiireellisen lastensuojelun tarpeessa.
2. Sosiaalityöntekijät tekevät palvelutarpeen arvioinnin ja selvittävät lastensuojelun tarpeen.

Ilmoituksen voi tehdä kuka tahansa, joka on huolissaan lapsen hyvinvoinnista. Lasten ja perheiden parissa työskentelevät viranomaiset ovat velvollisia tekemään lastensuojeluilmoituksen, jos he ovat huolissaan lapsen hyvinvoinnista. Ilmoituksen sijaan voi tehdä myös yhteydenoton sosiaalihuoltoon yhdessä perheen kanssa.

Lastensuojelun asiakkaana olevalle lapselle on tehtävä asiakassuunnitelma, johon kirjataan ne asiat, joiden vuoksi lapsi ja perhe tarvitsevat apua, ja joita pyritään muuttamaan. Asiakassuunnitelmaan kirjoitetaan myös, millä tavalla lastensuojelu aikoo auttaa lasta ja perhettä ja minkä ajan kuluessa.

Vuonna 2023 lastensuojeluilmoitus tehtiin **110 269** lapsesta.*

Mitä tarkoittaa kiireellinen sijoitus?

Välittömässä vaarassa olevalle lapselle järjestetään sijoitus kodin ulkopuolelle määräajaksi.

Mitä tarkoittaa huostaanotto?

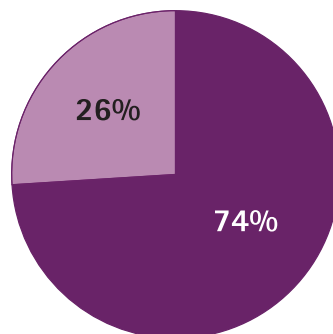
Vastuu lapsen hoidosta ja kasvatuksesta siirtyy hyvinvointialueen lastensuojelulle, joka järjestää lapselle sopivan sijaishuoltopaikan. Huostaanottoon voidaan ryhtyä vain, jos se on lapsen edun mukaista ja avohuollon tukitoimet ovat osoittautuneet riittämättömiksi.

Miten lastensuojelun asiakkuus päättyy?

Asiakkuus päättyy, jos palvelutarpeen arvioinnissa tai asiakkuuden suunnittelussa todetaan, ettei asiakas ole enää lastensuojelussa tarjottavien sosiaalipalvelujen tarpeessa.

*Lähde: Lastensuojelu 2023, THL

Lastensuojelun kustannusten jakautuminen

■ Lastensuojelun avohuolto ja jälkihuolto
■ Lastensuojelun sijaishuolto

Lastensuojelun kokonaiskustannukset olivat 1,3 miljardia euroa vuonna 2022

Lähde: Lastensuojelu 2023, THL

Lue lisää:

- www.lastensuojelu.info
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen Lastensuojelun käsikirja

Lastensuojelun Keskusliiton politiikkasuosituksia ja julkaisuja:

- [Lapsella on oikeus suojeluun ja perheillä tukeen ajoissa](#)
- [Yhteiskunnan tulee turvata lapselle vaikuttava ja välittävä sijaishuolto](#)
- [Lastensuojelun jälkihuollon asiakkaat tarvitsevat kokonaisvaltaista tukea](#)
- [Miten lasten suojelun kustannukset kertyvät II](#)

Katso lastensuojelun lukuja hyvinvointialueittain:

